

LIETUVOS **MIGRACIJOS** POLITIKA

2019

Migracijos tendencijos
Emigracija ir grįžtamoji migracija
Užsieniečių imigracija ir integracija
Prieglobstis
Kova su neteisėta migracija
Tarptautinis bendradarbiavimas
Institucinė sandara

MIGRACIJOS TENDENCIJOS

Pirmą kartą per 30 Lietuvos nepriklausomybės metų buvo užfiksuota teigiama neto migracija – atvyko apie **10 tūkst.** gyventojų daugiau nei išvyko.

51 proc. imigrantų sudarė grįžtantys Lietuvos piliečiai (20,4 tūkst.). 2018 m. sugrįžusių lietuvių skaičius siekė 16,5 tūkst.

LIETUVA 1990 – 2020 M.

Lietuvos gyventojų skaičius:

3,693 mln. → 2,794 mln.

1990 m.

2020 m.

Nuo 1990 m. gyventojų Lietuvoje skaičius sumažėjo 899 tūkst.

-699 tūkst.

Dėl migracijos

-200 tūkst.

Dėl natūralaus prieaugio

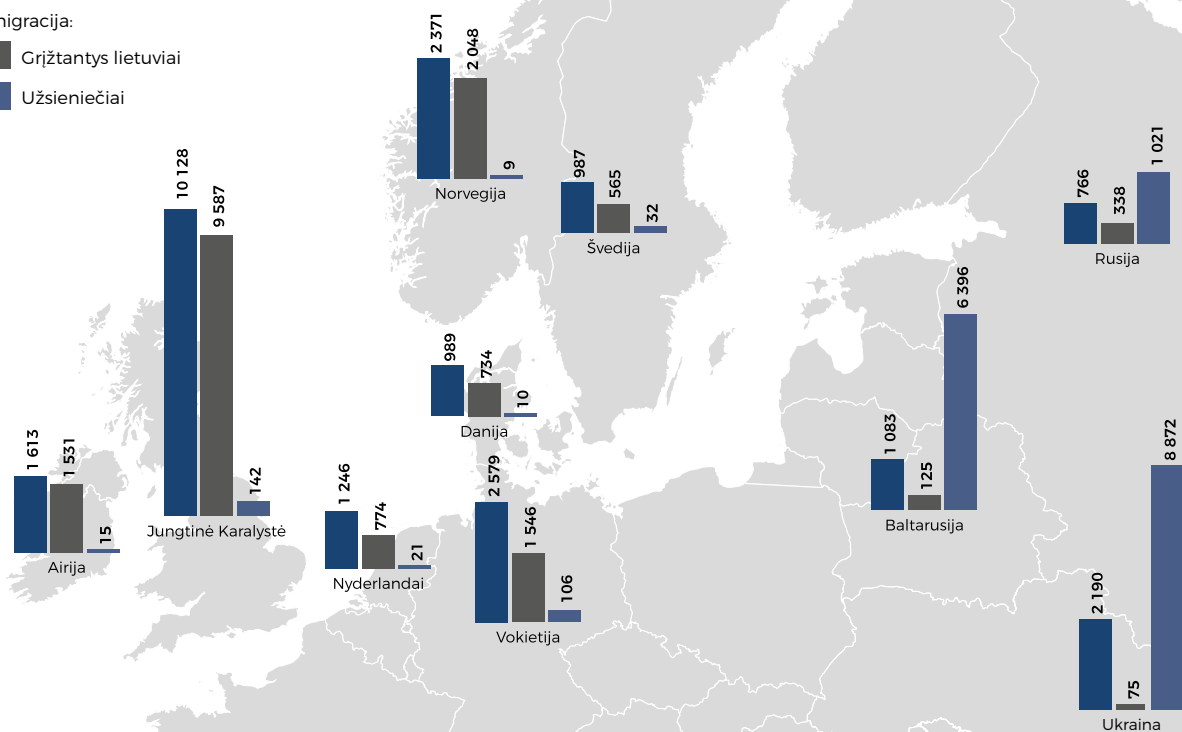
PAGRINDINĖS EMIGRACIJOS IR IMIGRACIJOS ŠALYS 2019 M.

Emigracija

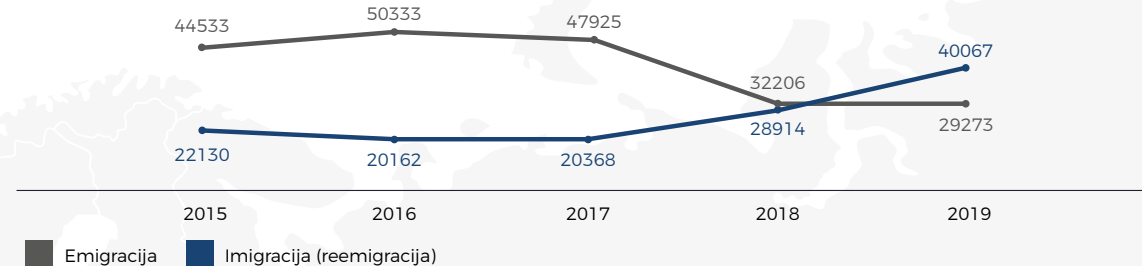
Imigracija:

Grįžtantys lietuviai

Užsieniečiai

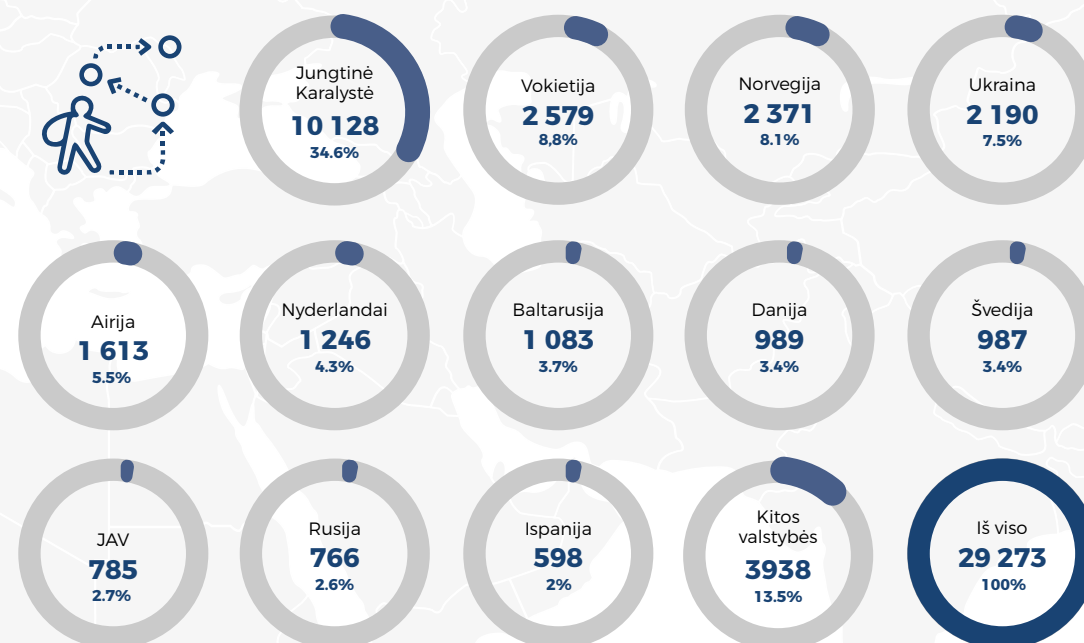

MIGRACIJA: 5 METŲ APŽVALGA

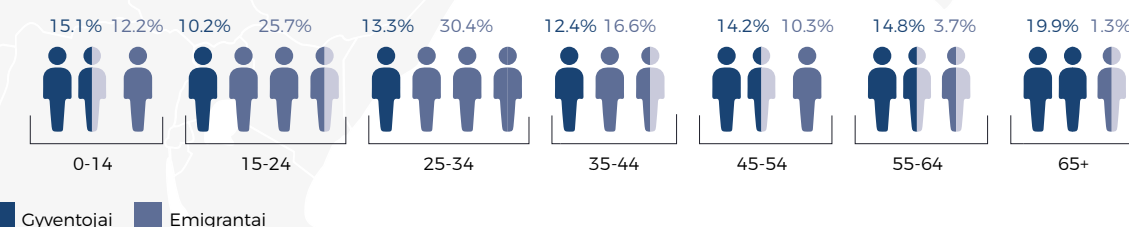

EMIGRACIJA IR GRĮŽTAMOJI MIGRACIJA

EMIGRANTAI PAGAL TIKSLO ŠALĮ 2019M.

EMIGRANTAI PAGAL AMŽIŲ

PINIGŲ PERLAIDOS Į LIETUVĄ 2019 M.

1 164,85 mln. EUR

2,4 proc. BVP

PALYGINIMAS

Iš valstybės biudžeto buvo skirta:

GYNYBAI

1 031 mln. EUR

SVEIKATOS APSAUGAI

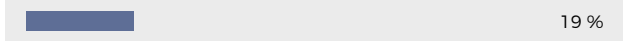
799 mln. EUR

Užsienio lietuvių apklausa (N=1874), atlikta Užsienio reikalų ministerijos užsakymu

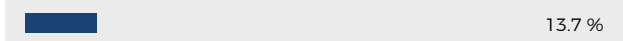
Galvoja apie grįžimą

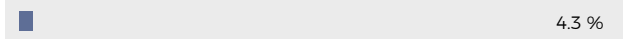
Planuoja grįžimą

Planuoja grįžti šiais metais arba per artimiausius 5 metus

Planuoja grįžti šiais arba kitais metais

3 pagrindinės priežastys, skatinančios grįžti:

- Lietuvoje likusi šeima, draugai (65,6%),
- Galimybė rasti gerai apmokamą darbą (29 %),
- Noras dirbti ir kurti Lietuvai (26,2%).

3 pagrindinės kliūtys ir rizikos:

- Per žemas atlyginimas (65,7%),
- Tolerancijos trūkumas visuomenėje, ksenofobija (45,6%),
- Darbdavių požiūris į darbuotojus (39,4%).

PAGRINDINĖS DARBO KRYPTYS IR PASIEKIMAI

2019 m. toliau buvo vykdomos Globalios Lietuvos programos, skirtos ryšiams su išvykusiais palaikyti ir grįžimui skatinti, bei Demografijos, migracijos ir integracijos strategijos, orientuotos į emigracijos prevenciją ir grįžtančiuosius, priemonės.

Migracijos informacijos centras „Renkuosi Lietuvą“ suteikė 8790 konsultacijų grįžtantiems lietuviams (keturis kartus daugiau nei 2018 m.). Tinklapyje www.renkuosilietuva.lt aplankė beveik 600 000 lankytojų. 2019 m. populiariausios užklausų temos buvo šios: socialinės garantijos, užsieniečiai Lietuvoje, grįžimo procesas.

Parengta įstatyminė bazė lietuvių kilmės užsieniečių ir jų šeimos narių perkėlimui į Lietuvos Respubliką iš humanitarinės krizės apimtų valstybių.

Vyriausybės lygmeniu koordinuota pagalba piliečiams ir užsieniečiams teikiant informaciją ir konsultacijas dėl „Brexit“.

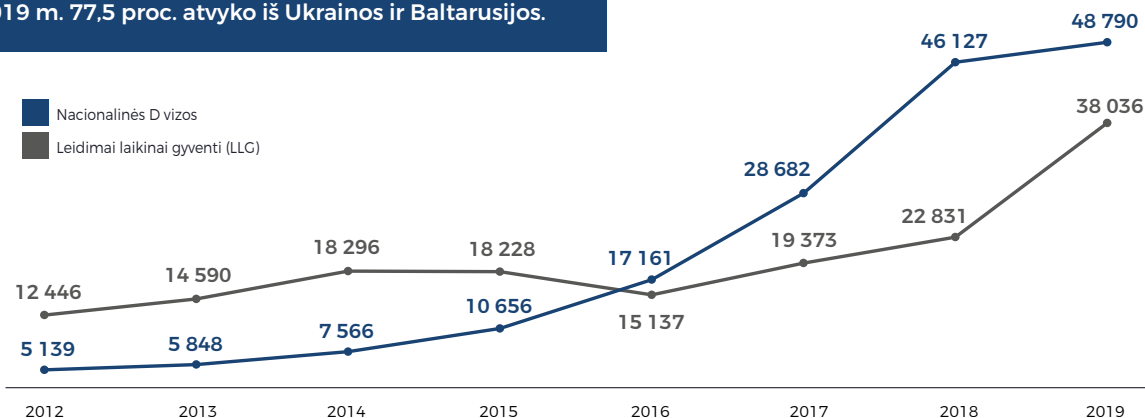

UŽSIENIEČIŲ IMIGRACIJA IR INTEGRACIJA

UŽSIENIEČIŲ ATVYKIMAS Į LIETUVĄ 2012 - 2019 M.

2019 m. 77,5 proc. atvyko iš Ukrainos ir Baltarusijos.

■ Nacionalinės D vizos
■ Leidimai laikinai gyventi (LLG)

UŽSIENIEČIAI LIETUVOJE PAGAL ATVYKIMO PAGRINDUS (LLG) 2019 M.

302

+85 +65

Verslas

4 677

Šeima

2 948

+3097

Mokslas

28 597

+36905 +407

Darbas

266

Lietuvių kilmės bei turintys teisę atkurti pilietybę

774

+8703

Kita

70 dienų

Tokia vidutinė LLG išdavimo trukmė (2018 m. - 65 dienos)

- Atvyko su nacionaline D viza
- Darbas: aukšta profesinė kvalifikacija
- Verslas: asmenys pagal startuolių schemą

PROFESIJŲ, KURIŲ DARBUOTOJŲ TRŪKSTA LIETUVOJE, SĄRAŠAI 2019 M.

AUKŠTOS KVALIFIKACIJOS DARBUOTOJAI

55 profesijos

- IT specialistai
- Aviacijos specialistai
- Laivų specialistai
- Kitos

KVALIFIKUOTI DARBUOTOJAI

13 I pusmetis profesijų 16 II pusmetis profesijų

- Tarptautinio krovinių transporto priemonių vairuotojai
- Suvirintojai
- Betonuotojai
- Kitos

2 376 užsieniečiai dalyvavo integracijai skirtose programose.

PAGRINDINĖS DARBO KRYPTYS IR PASIEKIMAI

- Supaprastintos ir pagreitinotos imigracijos procedūros:
 - Australijos, Japonijos, JAV, Kanados, Pietų Korėjos Respublikos, Naujosios Zelandijos piliečiams, atvykstantiems verslo ar kitos teisėtos veiklos pagrindais, LLC galės būti išduotas trims metams;
 - užsieniečiai, atvykę darbo pagrindu ir turintys LLC galės keisti darbdavį, darbo pareigas ar dirbti keliems darbdaviams ir jiems nebereikės kreiptis dėl naujo LLC;
 - startuoliams LLC galės būti išduotas vieneriems metams ir dar du kartus pratęstas;
 - įtvirtintas Patvirtintų įmonių sąrašo sudarymo pagrindas ir užsieniečiams, atvykstantiems dirbti į tokias įmones, taikoma paprastesnė tiek nacionalinės vizos, tiek LLC išdavimo tvarka.

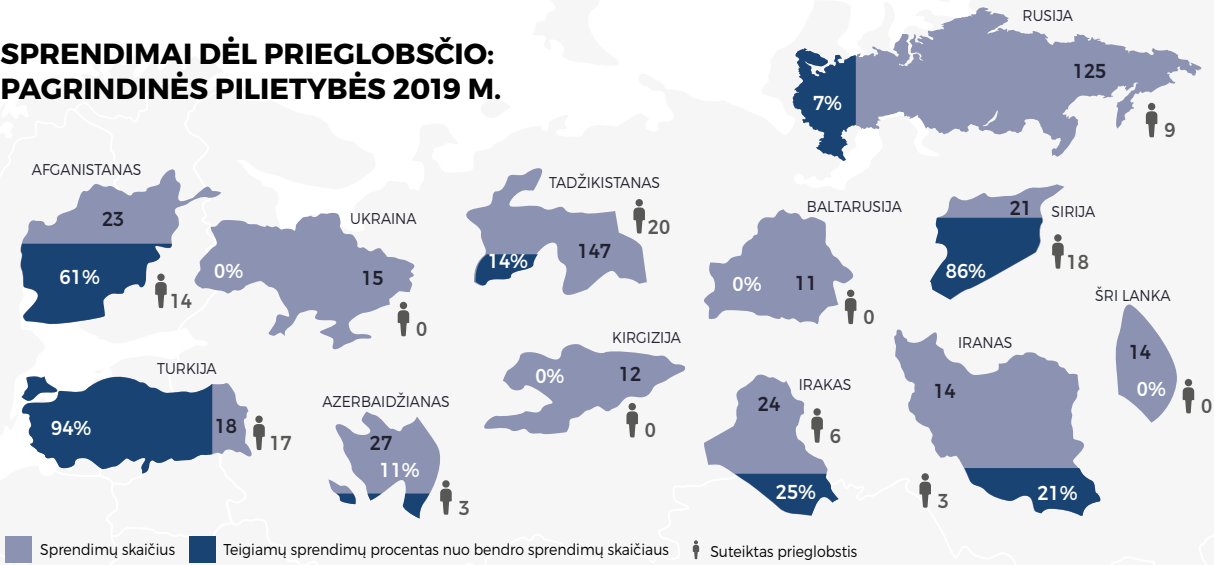
- Siekiant sumažinti galimybes piktnaudžiauti imigracijos procedūromis:
 - darbdaviai informaciją apie įdarbintus užsieniečius teikia Užimtumo tarnybai ir Valstybinei darbo inspekcijai;
 - komandiruotiems užsieniečiams reikia įgyti leidimą dirbti;
 - užsieniečiams, studijuojantiems Lietuvoje ir surinkusiems mažiau kaip 40 studijų kreditų, LLC gali būti neišduotas arba nepratęstas, jeigu nenustatyta pateisinamų priežasčių;
 - uždrausta užsieniečius įdarbinti laikino įdarbinimo įmonėse;
 - nustatytas aiškus reglamentavimas ir kriterijai dėl įmonių veiklos, kuria tarpininkaujama trečiųjų šalių piliečių įdarbinimui Lietuvoje.

2019 m. reglamentuotas kvotų užsieniečiams nustatymas ir naudojimas. Kvotos bus pradėtos taikyti nuo 2021 m. užsieniečiams, atvykstantiems dirbti pagal profesiją, kuri įtraukta į trūkstamų profesijų sąrašą.

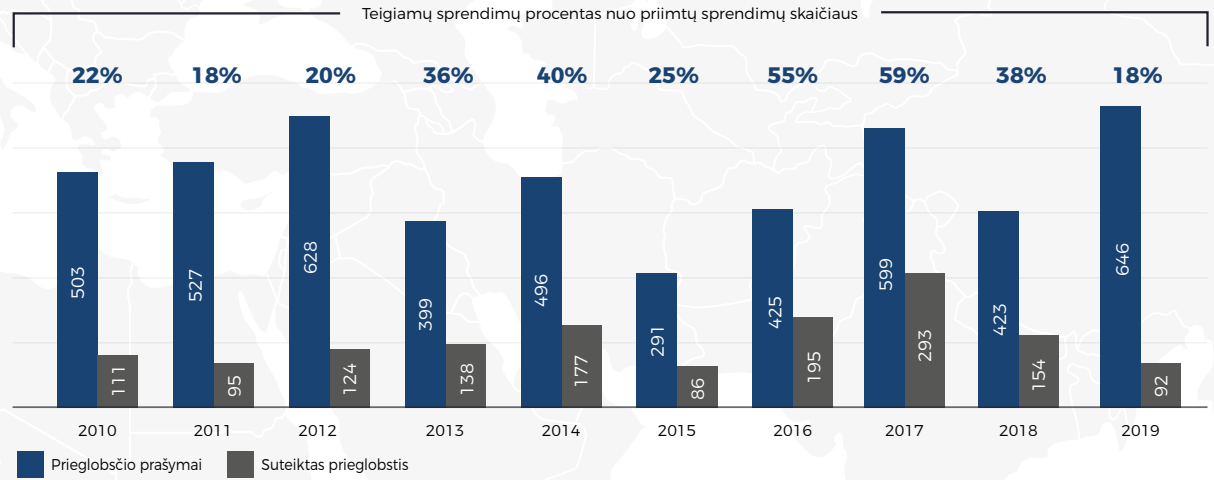
Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ parengė „International House“ modelį – tai bus vieno langelio principu veikianti įstaiga, skirta užsieniečių migracinėms ir integracinėms paslaugoms teikti. Planuojama, kad „International House“ galėtų būti atidarytas 2021 m., o užsieniečius aptarnautų konkrečių viešųjų institucijų specialistai.

PRIEGLOBSTIS

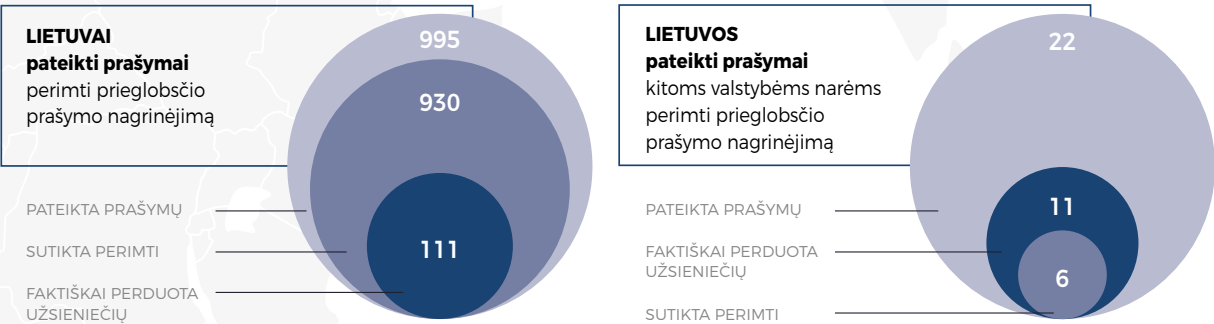
SPRENDIMAI DĖL PRIEGLOBŠČIO: PAGRINDINĖS PILIETYBĖS 2019 M.

PRIEGLOBSTIS: 10 METŲ APŽVALGA

PERDAVIMAI PAGAL DUBLINO REGLAMENTĄ 2019 M.

PAGRINDINĖS DARBO KRYPTYS IR PASIEKIMAI

- Vadovaujantis solidarumo principu 2019 m. iš Italijos ir Maltos į Lietuvos Respubliką buvo perkelti 7 prieglobsčio prašytojai.
- Prieglobsčio prašytojams sudaryta galimybė dirbti, jei per 6 mėnesius nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos Migracijos departamentas nepriima sprendimo dėl prieglobsčio suteikimo ne dėl prieglobsčio prašytojo kaltės.
- Užsieniečių registracijos centre pastatytas pažeidžiamų prieglobsčio prašytojų bendrabutis, skirtas apgyvendinti 15 pažeidžiamų asmenų.
- Alternatyviose apgyvendinimo vietose apgyvendinimo paslaugos buvo suteiktos 238 prieglobsčio prašytojams (180 asmenų buvo apgyvendinti Pabėgėlių priėmimo centre, 58 – savivaldybėse).

KOVA SU NETEISĖTA MIGRACIJA

NEĮLEISTI UŽSIENIEČIAI:

PAGRINDINĖS PENKIOS PILIETYBĖS 2019 M.

0,17%

Tiek sudarė neįleidžiamų užsieniečių skaičius nuo visų atvykstančiųjų.

NEĮLEIDIMO PRIEŽASTYS 2019 M.

26%

Neturėjo galiojančio dokumento/ turėjo suklastotą

42%

Dėl grėsmės saugumui ar viešajai tvarkai

18%

Neturėjo dokumentų, patiesinančių buvimo tikslą ir sąlygas

14%

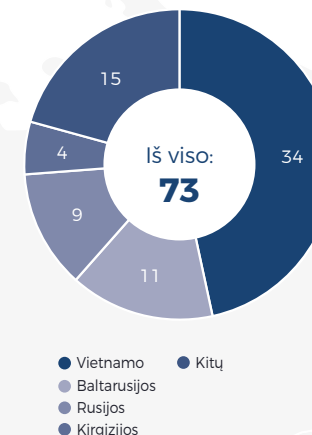
Kita

UŽSIENIEČIŲ GRAŽINIMAS IR IŠSIUNTIMAS 2019 M.

Gražintų asmenų skaičius pagal pilietybę

Išsiųstų asmenų skaičius pagal pilietybę

Savanoriškai grįžę asmenys su TMO Vilniaus biuro pagalba

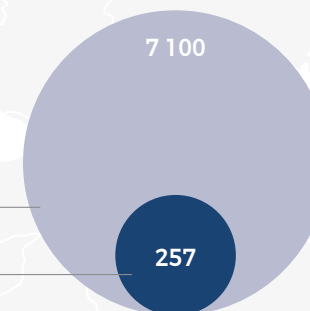
NELEGALUS UŽSIENIEČIŲ DARBAS 2019 M.

229 → 257
2018 2019

ĮVYKDYTŲ PATIKRINIMŲ DĖL NELEGALAUS DARBO

NETEISĖTAI DIRBĘ UŽSIENIEČIAI

62%

visų neteisėtai dirbusių užsieniečių buvo **Ukrainos** piliečiai, kurie daugiausia dirbo statybos sektoriuje.

PAGRINDINĖS DARBO KRYPTYS IR PASIEKIMAI

- Sumažėjo sulaikytų trečiųjų šalių piliečių, atvykusių į Lietuvą neteisėtai kertant ES išorės sieną. Absoliuti dauguma asmenų buvo sulaikyta prie sienos su Baltarusija.
- Lietuva ir toliau užtikrina aukštą grąžinimų rodiklį – 2019 m. buvo įvykdyta 87 proc. savanoriškų grąžinimų ir 71 proc. išsiuntimų.
- Buvo išplėstas alternatyvių sulaikymui priemonių taikymas. Nuo šiol priemonė „patikėti prižiūrėti užsieniečių Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui“ gali būti skirta ir tais atvejais, kai šis asmuo neturi giminystės ryšių su užsieniečiu.
- Išsiplėtė neteisėtai į Lietuvą atvykusiems ar neteisėtai joje esantiems užsieniečiams galimybės savanoriškai grįžti į kilmės šalį - jeigu užsieniečiai prašo leisti savanoriškai grįžti į užsienio valstybę ir bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis. Iki tol neteisėtai atvykusiems užsieniečiams nebuvo taikoma savanoriško išvykimo galimybė.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

PAGRINDINĖS DARBO KRYPTYS IR PASIEKIMAI

- 2019 m. Lietuva pirmininkavo Prahos procesui (regioninė bendradarbiavimo platforma migracijos srityje, apimanti 50 valstybių).
- Pasirašytas ir ratifikuotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vietnamo Socialistinės Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl piliečių readmisijos.
- Ratifikuotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų kabineto Susitarimas dėl įdarbinimo ir bendradarbiavimo darbo migracijos srityje.

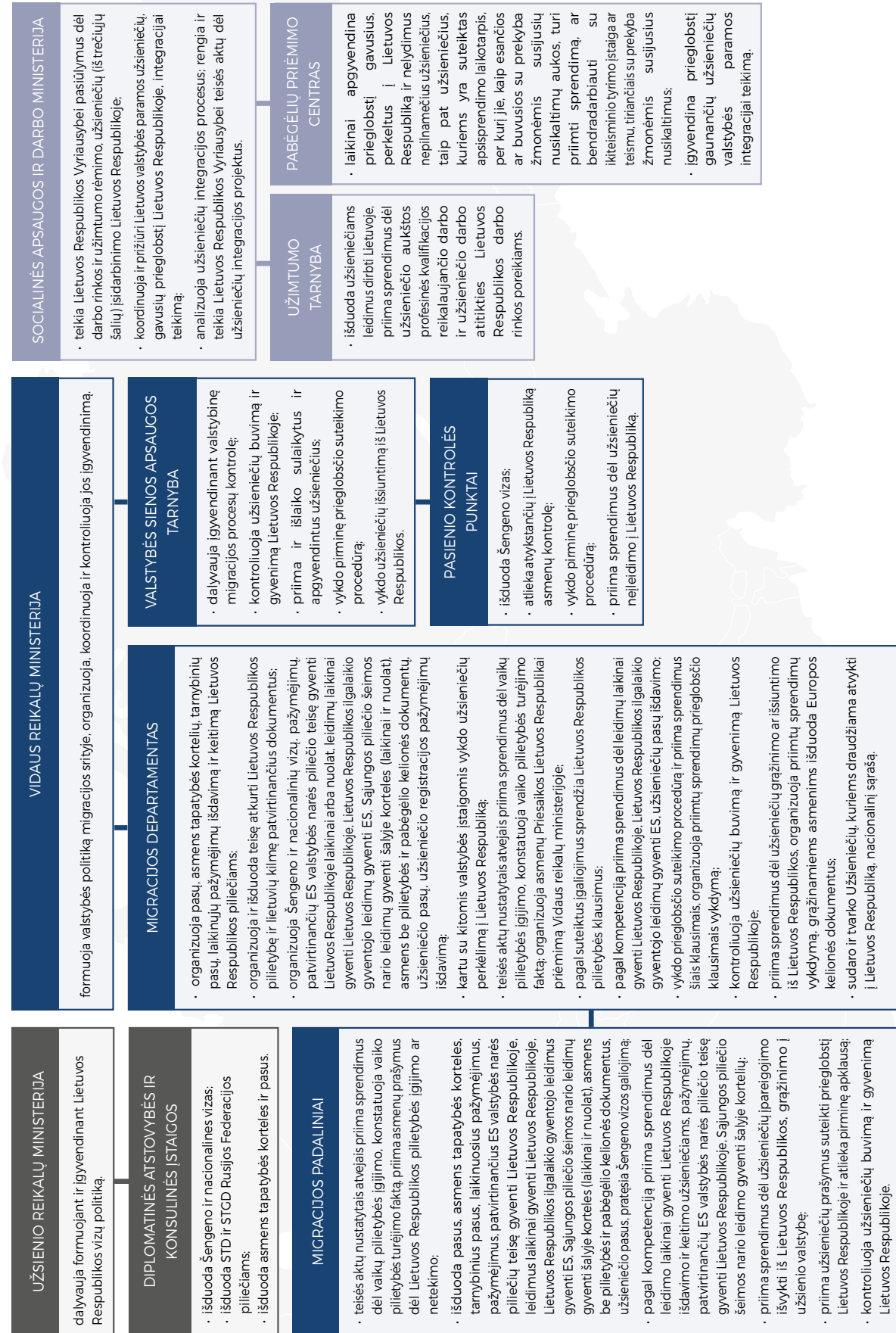
INSTITUCINĖ SANDARA

PAGRINDINĖS DARBO KRYPTYS IR PASIEKIMAI

- 2019 m. Lietuvoje buvo įgyvendinta migracijos valdymo reforma:
 - Migracijos departamentas su teritoriniais padaliniais tapo pagrindine migracijos paslaugas teikiančia įstaiga Lietuvoje.
- Valstybės sienos apsaugos tarnyba tapo pagrindine institucija, atsakinga už neteisėtus užsieniečių migracijos kontrolę visoje Lietuvoje ir neteisėtus migracijos prevenciją.
- Policija, atsisakius jai nebūdingų funkcijų, toliau lieka atsakinga už viešosios tvarkos priežiūrą, išvadų dėl užsieniečių keliamos grėsmės viešajai tvarkai teikimą ir Rusijos piliečių tranzito kontrolę.
- Pradėjo veikti migracijos informacinė sistema MIGRIS: klientai šioje sistemoje nuo 2019 m. spalio mėn. gali pateikti elektroninius prašymus dėl leidimų gyventi išdavimo ar pakeitimo, o nuo 2019 m. lapkričio mėn. - registruotis vizitui pas Migracijos departamento specialistą.

PAGRINDINĖS INSTITUCIJOS MIGRACIJOS SRITYJE

Šis leidinys parengtas bendradarbiaujant Vidaus reikalų ministerijai, Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biurui ir Europos migracijos tinklui (EMN) Lietuvoje. Leidinys parengtas pagal 2019 m. Lietuvos migracijos politikos gairių įgyvendinimo ir migracijos procesų stebėsenos ataskaitą. Migracijos politikos gairės – pagrindinis strateginis dokumentas, įtvirtinantis migracijos ir prieglobsčio politikos tikslus, principus ir kryptis Lietuvoje.

EMN – tai ES valstybių narių ir Europos Komisijos tinklas, skirtas europiniu lygiu rinkti, analizuoti ir dalintis naujausia, objektyvia ir palyginama informacija apie migraciją ir prieglobstį. Tinkle Lietuvą LR Vyriausybės nutarimu atstovauja TMO Vilniaus biuras glaudžiai bendradarbiaudamas su LR Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis.

Šis leidinys parengtas naudojantis Europos Sąjungos finansine parama. Čia išreikšta nuomonė jokių būdu negali būti laikoma oficialia Europos Sąjungos nuomone.